

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/18/2013
Identifikačné číslo spisu:	3111011692
Dátum vydania rozhodnutia:	05.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3111011692.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 5. decembra 2013 v Bratislave v trestnej veci obvineného Ing. V. O. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvinenej S. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 24. októbra 2012, sp. zn. 3To 104/2012, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo 04. júna 2012, sp. zn. 3T 145/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej S. O. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo 04. júna 2012, sp. zn. 3T 145/2011, bola obvinená S. O. uznaná vinnou z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/, písm. i/ Tr. zák. (vo výroku rozsudku sa nesprávne uvádza § 137), ktorý mala spáchať spolu s ďalšími spoluobvinenými na tom skutkovom základe, že

ako členovia organizovanej skupiny, ktorú založili a riadili obv. Ing. L. Z. s obv. Ing. V. O. a ktorej členmi sú obv. B. W., obv. V. H. a obv. S. O. od presne nezistenej doby najneskôr od roku 2009 do 31. marca 2011, u obv. B. W. po jeho návrate z výkonu trestu najmenej od januára 2011 do 31. marca 2011 a u obv. V. H. od roku 2009 do 19. januára 2011, kedy bol vzatý do väzby v inej trestnej veci, na území Trenčianskeho kraja, najmä okresu Bánovce nad Bebravou, Prešovského kraja na území okresu Poprad s jednoznačným zámerom odpredávať ďalej väčšie množstvo omamných a psychotropných látok aj mimo územia Slovenskej republiky, páchali rozsiahlu drogovú trestnú činnosť vyznačujúcu sa plánovaním a koordinovaním ich vzájomných činností a to v zabezpečovaní liečiv a prekurzorov, potrebných k výrobe omamnej a psychotropnej látky metamfetamín (pervitín), ktorý je uvedený v II. skupine psychotropných látok v zozname omamných a psychotropných látok uvedených v zákone č. 13/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z.z. o omamných, psychotropných látkach a

prípravkoch v znení zákona č. 260/1999 Z.z., túto omamnú a psychotropnú látku vyrábali prostredníctvom obv. V. O. na M. ul. XXX/X v K. na chemickom laboratórnom náčiní, na ktorej výrobe sa podieľali aj obv. Ing. L. Z., pričom takto vyrobené omamné a psychotropné látky medzi sebou prepravovali aj prostredníctvom kuriérskych prepravných služieb, resp. prostredníctvom pravidelnej autobusovej dopravy a tieto psychotropné a omamné látky následne prechovávali za účelom ich predaja ďalším doposiaľ nestotožneným osobám z radov záujemcov o takéto látky, finančné prostriedky, ktoré si takýmto spôsobom zabezpečovali používali nielen pre svoju vlastnú potrebu, ale hlavne na nákup ďalších surovín potrebných pre opätovnú výrobu psychotropnej a omamnej látky, pričom dňa 04. marca 2011 pri stretnutí Ing. L. Z., po tom, ako vyššie popísaným spôsobom zabezpečili psychotropnú a omamnú látku metamfetamín (pervitín) odpredali G. B. 21,415 gramu metamfetamínu (pervitínu) s priemernou koncentráciou účinnej látky 73,9 % hmotnostných, čo predstavuje 396 - 1583 obvyklých jednorazových dávok drogy a následne dňa 01. apríla 2011 obv. Ing. L. Z. rovnakým spôsobom opakovane odpredal G. B. a V. V., občanovi Rakúskej republiky 67,116 gramu metamfetamínu (pervitínu) s koncentráciou účinnej látky v priemere od 61,1 % do 72,3 %, čo predstavuje 1092 - 4367 obvyklých jednorazových dávok drogy, spolu 1488 - 5950 obvyklých jednorazových dávok drogy metamfetamín (pervitín) o hodnote najmenej 10 514 €, pričom v priebehu uvedeného obdobia si obv. W. W. niekoľko krát zakúpil od obv. Ing. V. O. malé množstvo psychotropnej a omamnej látky, pervitín, ktorú použil pre vlastnú potrebu.

Za to bola S. O. odsúdená podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, pre výkon ktorého bola zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia (§ 48 ods. 4 Tr. zák.).

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. jej bol zároveň uložený i ochranný dohľad na dobu 1 roka spočívajúci v povinnosti v zmysle § 77 ods. 1 Tr. zák. osobne sa hlásiť v určených lehotách.

O odvolaní obvinenej proti citovanému rozsudku rozhodol Krajský súd v Trenčíne na verejnom zasadnutí 24. októbra 2012 uznesením, sp. zn. 3To 104/2012, takým spôsobom, že toto podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Dňa 25. februára 2013 bolo na prvostupňový súd doručené dovolanie obvinenej S. O., podané prostredníctvom jej obhajcu a smerujúce proti obom skôr spomínaným rozhodnutiam, kde táto ako dovolací dôvod označila dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V jeho bližšom písomnom zdôvodnení pritom uviedla, že skutok, z ktorého bola uznaná za vinnú nebolo možné podľa jej názoru kvalifikovať ako trestný čin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák., keďže jej nebolo žiadnym právne relevantným spôsobom preukázané, že by neoprávnene vyrobila (a/), kúpila, doviezla, vyviezla, previezla alebo dala prepraviť (b/), predala, vymenila, zadovážila, alebo (c/) prechovávala po akúkoľvek dobu (d/) omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo by takúto činnosť sprostredkovala. Jediným dôkazom svedčiacim v jej neprospech je skutočnosť, že kúpila asi 50 balení lieku Nurofen, ktorý je prekurzorom. Tento nákup ale nikdy nebol spájaný s tým, že sa dá z neho vyrobiť pervitín (neskôr tak konala iba zo strachu pred konaním svojho manžela V. O.). Rovnako tak je v jej prípade nesprávna aj aplikácia ust. § 172 ods. 2 písm. c/ (závažnejším spôsobom konania) a písm. e/ Tr. zák. (vo väčšom rozsahu). Čo sa týka závažnejšieho spôsobu konania, zdôraznila, že u nej vôbec nebola individuálne posudzovaná podmienka sústavnosti, aby bolo možné hovoriť o páchaní trestného činu po dlhší čas (§ 138 písm. b/ Tr. zák.) a taktiež zo žiadneho vykonaného dôkazu nevyplýva ani to, že by mala mať vedomosť o podieľaní sa na páchaní trestnej činnosti organizovanou skupinou (§ 138 písm. i/ Tr. zák.).

Obvinená má za to, že na základe zisteného skutkového stavu možno jej konania kvalifikovať maximálne podľa § 172 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., hoci s najnižšou mierou zavinenia. Z týchto dôvodov aj uložený trest vo výmere 5 rokov je pre ňu neprimerane prísny a vzhľadom na okolnosti prípadu a mieru jej

konania, ktoré prispelo k páchaniu trestného činu aj v rozpore s ust. § 34 ods. 3 Tr. zák., v zmysle ktorého má trest postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

S ohľadom na vyššie uvedené preto navrhla, aby dovolací súd v súlade s § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. aby zároveň zrušil výrok o vine a treste, ako aj ďalšie výroky, majúce vo výroku o vine podklad.

Prokurátorka v rámci svojho písomného stanoviska navrhla podané dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, nakoľko podľa jej názoru sú napadnuté rozhodnutia založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku a súčasne tiež za použitia správneho hmotnoprávneho ustanovenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvinenej skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Čo sa týka vyššie zmienenej viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, tu treba uviesť v prvom rade tú skutočnosť, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí

súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Ďalej treba aj s poukazom na dovolacie námietky obvinenej zdôrazniť tiež ten fakt, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok má predstavovať skutočne len výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti súdnych rozhodnutí, čomu napokon zodpovedá aj konštrukcia jednotlivých dovolacích dôvodov.

Predovšetkým neslúži k revízii skutkových zistení a záverov urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ako je zrejmé už zo samotného znenia ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. („správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“). Daný dovolací dôvod preto nie je možné vyvodzovať len s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov, ale o jeho naplnení možno hovoriť iba v tých prípadoch, ak rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Uvedenou formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Predmetný dovolací dôvod teda pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov, ktorým je dovolací súd viazaný.

Pokiaľ ide potom o obvinenú S. O., táto mala v zmysle napadnutých rozhodnutí spáchať obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/, písm. i/ Tr. zák..

Trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto neoprávnene

a/ vyrobí,

b/ dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť,

c/ kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo

d/ prechováva po akúkoľvek dobu,

omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje.

Keďže relevantné konanie páchatel'a je tu vymedzené alternatívnym spôsobom, z hľadiska naplnenia objektívnej stránky daného trestného činu postačuje, aby páchatel' konal len niektorým z nich.

Podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. prísnejšie trestné je, ak niekto spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania (písm. c/), resp. vo väčšom rozsahu (písm. e/).

Vo vzťahu k závažnejšiemu spôsobu konania treba odkázať na ust. § 138 Tr. zák., v súvislosti s posudzovaným prípadom potom konkrétne na písm. b/ (páchanie trestného činu po dlhší čas) a písm. i/ (páchanie trestného činu organizovanou skupinou) a k väčšiemu rozsahu na § 125 Tr. zák.

Zo skutkovej vety ustálenej v napadnutom prvostupňovom rozsudku, ktorá bola bezo zmeny akceptovaná odvolacím súdom a ktorou je viazaný i dovolací súd v podstate vyplýva, že obvinená S. O. bola najneskôr od roku 2009 do 31. marca 2011 členkou organizovanej skupiny (§ 129 ods. 2 Tr. zák.), páchajúcej rozsiahlu drogovú trestnú činnosť, vyznačujúcu sa plánovaním a koordinovaním vzájomných činností, ktoré spočívali v zabezpečovaní liečiv a prekurzorov, potrebných k výrobe pervitínu, v samotnej výrobe danej psychotropnej látky, jej následnej preprave medzi sebou, prechovávaní za účelom predaja a v konečnom fáze v jej predaji.

Oba sudy v odôvodnení svojich rozhodnutí následne oproti skutkovej vete už bližšie popisujú, v čom mala spočívať činnosť jednotlivých spoluobvinených, a teda aká bola konkrétna deľba úloh medzi jednotlivými členmi organizovanej skupiny. Dovolateľka sa mala pritom na páchaní stíhanej trestnej činnosti podieľať predovšetkým nákupom liekov Nurofen. Takáto jej nízka miera účasti (angažovanosti v rámci skupiny) bola následne zohľadnená pri ukladaní trestu, keď jej bol predovšetkým s poukazom na

to uložený trest aj za použitia mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia.

Čo sa týka otázky správnosti použitej právnej kvalifikácie v prípade obvinenej S. O., tu najvyšší súd s prihliadnutím na vyššie uvedené a tiež i ust. § 371 ods. 5 Tr. por. konštatuje, že ako je zrejmé z ustáleného skutkového stavu zo strany súdov nižších stupňov, vyššie menovaná svojím konaním naplnila všetky znaky trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., a to i v jeho kvalifikovanej skutkovej podstate. Ak by sme aj pripustili v určitom smere možnú korekciu právnej vety, táto by v žiadnom prípade neznamenala zásadnú zmenu postavenia obvinenej.

Pokiaľ ide potom o uplatnené dovolacie námietky, smerujúcim k nedostatku zavinenia obvinenej, príp. jej vedomosti o príslušnosti k organizovanej skupine (subjektívne znaky), tak k tomu tunajší súd poznamenáva, že hoci záver o prítomnosti zavinenia je záverom právnym, tento sa musí rovnako ako záver o objektívnych znakoch trestného činu zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania. Skutočnosti, týkajúce sa psychiky páchatel'a, resp. jeho vnútorný vzťah k spáchanému trestnému činu nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované - tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia, a preto vyššie uvedené výhrady sú len výhradami skutkového charakteru, ktorých prehodnocovanie je v dovolacom konaní neprípustné. Z uvedeného teda vyplýva, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže naplniť ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. (k tomu viď stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 39/2010, prijaté 14. júna 2010 a uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2011).

Medzi takéto námietky skutkových zistení a záverov, ktoré sú v dovolacom konaní irelevantné, možno pritom zaradiť i ďalšie tvrdenie obvinenej, tentokrát napádajúce nedostatočnosť individuálneho posudzovania splnenia podmienky „páchania trestného činu po dlhší čas“. Opätovne preto tunajší súd považuje v tomto smere za potrebné zdôrazniť, že len poukazovanie na neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení, či nedostatky vo vykonanom dokazovaní (príp. na nesprávne vyhodnotenie vykonaného dokazovania) nemôže predstavovať naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu, práve tak ako ani námietka nesprávnej právnej kvalifikácie vychádzajúca z takto „zle“ ustáleného skutkového stavu.

A napokon neopodstatnené sú i výhrady týkajúce sa neprimeranosti obvinenej uloženému trestu, ktorá táto považuje za v rozpore s ust. § 34 ods. 3 Tr. zák. („trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby“).

K tomu treba predovšetkým poznamenať, že samotný výrok o treste je možno v zásade napadnúť v rámci dvoch dovolacích dôvodov, keď okrem dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. („bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin neprípúšťa“) prichádza do úvahy dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (ide o všeobecný hmotnoprávny dôvod, kým prvý je špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste), z pohľadu ktorého uznáva súdna prax za podstatné iba námietky týkajúce sa nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucich sa k rozhodovaniu o treste (takýto charakter majú napríklad § 41, § 42 Tr. zák. o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu, resp. § 47 ods. 2 Tr. zák.), medzi ktoré ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., stanovujúce len všeobecné hľadisko pre voľbu druhu trestu a jeho výmeru, jednoznačne nepatrí. Subjektívne pociťovanie inak zákonne uloženého trestu (tunajší súd nezistil žiadne iné relevantné pochybenie v súvislosti s rozhodovaním o treste) ako neprimeraného je v dovolacom konaní bez významu.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení bolo preto rozhodnuté tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.